

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigslager K. czégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigslager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Türelmesség.

Nincsen nemesebb szava és eszméje a humanizmusnak mint a tolerancia, a türelmesség, melynek érvényesítése a történelemben sokszor a legvérengzőbb és legszomorubb időszakot lezárta, a boldogság, a szeretet, az egyetértés hajnalát hozta fel az emberiségnek. IV. Henrik és II. József örökös emlékoszlopai lesznek a türelmesség érvényesítésének korokban, és a humanizmusnak örökké emlékeztetés alakjai. — Elégge türelmes a mai kor intézményeiben, törvényeiben, irásban és szónoklatokban, sőt mint modern demokratikusok a türelmeséget hangoztatjuk mindenütt, de kérdés, hogy az átment-e annyira a szívekbe és elmékbe, hogy megvalósult annak eszménye? főként hazánkban, hol a polgárok egyetértése és együttes munkálkodására ezen válságos átmeneti időben oly égetően szükség van, éle a türelmesség szelleme a közéletben, a társadalomban, az érintkezésekben, úgy hogy annak látható és üdvös hatása mutatkozzék?

Őszintén, fájó szívvel azt kell kijelentelnünk, hogy nálunk még mindig messze állunk a türelmességnek egymás iránti gyakorlati, teljes megvalósításától; a régi türelmetlenség árnyai még mindig nagyban kísértenek mindenütt, a hová tekintünk, — és a kulturának egyik főfeladata azokat oduikba üzni, a hová való, hogy egyszer már nálunk is beköszönjön a humanizmus teljes napfénye. —

Az ő ember, kit szenvedélyei vezetnek, nem tűr ellenvéleményt, — és hamar csatára kész az ellen, ki nézeteinek nem híve. Tiszteletre méltó ugyan a meggyőződés hűsége, és rendületlensége mindenkién, de csak addig, míg fanatizmussá, rajongássá nem válik és másban is megbecsüli ugyanazt, a mit a maga részére mások által is megbecsülni kíván; a vélemény, a meggyőződéseink annyifelé való széttagoltsága, annyi gyűnyanyagot halmoznak fel magán- és közéletünkben, hogy valóságos forrongás szemlélhető a tömegekben; máglyára ugyan nem kárhóztathatnak senkit, de a nagy versengés és türelmetlenség mindenfelé, uton-utfélen megvan. —

Tudjuk, hogy egy az isten, egy a megváltónk és mégis, mivel a ritus nem egyforma, felekezeti visszavonás, és indokolatlan ellenszenv dül közöttünk; tudjuk hogy egy közös hazánk van, melynek boldogítására mindnyájan hasonló kötelességérzettel vállalkozunk, és a politikai ellentétek ádáz küzdelme dül a pártok között, melyek között sokszor hiába keressük a haza szent és szenvedő arcát; tudják háborgó nemzeti ségeink, hogy faji érdekeik a közös hazában teljes kielégítést nyerne és tultengő követelményekkel mégis saját érdekük ellen, a haza rombolására összeesküdenek; tudják zanjongó tömegeink, hogy az államkormány a telhetőt megteszi megélhetésük tekintetében és mégis az államrend ellen háborognak és azt támadják. Nagy és folytonosan nagyobbodó száma van a jelszavakat tartalmazó zászlóknak a mai korban, mióta a szabadság, az alkotmányosság visszanyerése folytán tér nyílik a korlátlan emberi elmének gondolkodásban és tettben; és mindenütt, nem csak nálunk, de különösen a kulturállamokban eddig ismeretlen, vagy eléggé nem méltányolt érdekek körül latunk csoportosulásokat és sajnálatos érdekharcokat melyeket a türelmetlenség tesz oly ádázokká és kegyetlenekké. Én korunkat az ideges-

séggel vívott érdekharcok korának nevezném, hol megynként, társadalom és minden intézmény a maga kiméletlen és türelmetlen törekvéseit érvényesíti.

Ha az előrehaladt kultúra okozta nagy részben ezen köz- és magán életünket annyira zilálttá tevő türelmetlen ellentéteket a lelkekben, ismét csak a fejlettebb kulturának kell azokat orvosolni, mivel ha azok állandókká lesznek, nem hasznára, de egyenesen kárára válnak államunknak. Igaz, hogy tűzben edzik a vasat; igaz hogy harcz nélkül nincsen haladás és az eszmék tisztulása, csak hogy a kérelhetlen türelmetlenség elkeseredést és ellenszenvet teremt, mire seholy, de különösen nálunk, a nagy nemzeti munkában, egyáltalában nincsen szükség. Nevelés, vallás és erkölcsben az embertársak megbecsülésére, a valódi humanizmusra van szükség: ez egyenliti ki a könyörtelen és áthidalhatlanoknak látszó örökös ember és ember között és a hol emberszeretet van, ott az ádáz küzdelmek daczára tolerancia is lesz. R. Á.

Jelentés

a Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő egyesület működéséről 1901-2. évben.

Összeállította Sztodola Pál egyleti titkár.

Tekintetes Közgyűlés! Mint a tenger zúgó hajjai között álló köszirt, úgy áll a mi kedves, kicsiny 17. év előtt igaz hazafias lelkesedéssel alapított egyesületünk szeretett hazánk ezen nemzetiséglakta vidékén. S hogy egyesületünk ezen idő alatt a nemzetiségek között még mindig „megfogyva bár, de törve nem”, sokaktól magára hagyva, kevesektől támogatva, egyedül egy kicsiny, de hazafias szellemtől áthatott csapat kitarására támaszkodva fenáll, mely küzdve a nehézségekkel még mindig lobogtatja a 17 év előtt kibontott zászlót, ennek oka az, hogy a kis csapat nem csüggedt, remél egy jobb jövőben. Buzdulva a múlton s reményteljesen néz a jövőbe; nem hányja el fegyvereit, nem csüggedt, küzd a saját vére részéről tapasztalt részvétlenség daczára s erjétől telhetőleg igyekszik célját követni, a magyar szellem, a magyar nyelvtérjesztése érdekében működni.

S ha egyesületünk ez évi működése csak a továbbképző tanfolyamon tartott előadásokra, felolvasásokra, a népkönyvtára s a folyóígyek elintézésére szorítkozott, s nem fejtett ki nagyobb mérvű munkásságot, annak oka az, hogy minden igyekezetét a városunkban lévő magyar egyesületek egyesítésére fordította. Ezen egyesületek egyesítésétől reméli egyesületünk a magyarság tömörülését, gyarapodását, megszilárdulását, a nagyobb mérvű munkásságot s nagyobb eredményt a magyar nyelv és szellem terjesztése érdekében.

Jól tudjuk, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk jelégében „viribus unitis” mennyi megdönthetetlen igazság rejlik. A mit több egyletre oszolva, az erőket szétforgácsolva, nem sikerült 17 évi nehéz küzdelem után elérni, biztosan hiszem, hogy azon nagy, magasztos hazafias, munka, mely itt ezen exponált vidéken a kis, elszigetelt magyar társadalomra hárul, az erkélyesítése által hamarabb s fokozottabb mértékben lesz elérhető. Azért is volt egyesületünk vezetőségének főtekrvése a magyar egyesületek egyesítése. Hogy hogyan s miként lesz ezen egyesülés keresztül vive, az már a legközelebb jövőben dűlőre fog jutni s én egy pillanattig sem kételkedem, hogy az összes tényezők be fogják látni az erkélyesítésének, egyesülésének szükségességét s igyekezni fognak a még látszólagos akadályokat elhárítani s az egyesülést keresztül vinni. Adja a magyarok Istene, hogy ez mielőbb bekövetkezzék s hogy magyar társadalomunk minden egyes tagja ott legyen az egyesült egyletben s részt vegyen a nagy magasztos s hazafias munkában, a magyarság megszilárdításában, a magyar szellem s magyar nyelv terjesztésében.

Ezek után pedig van szerencsém egyesületünk működését a lefolyt 17-ik egyleti évben a következőkben vázolni:

Az egyesület múlt évi közgyűlése 1901. június 2. tartott meg. Közgyűlésünk kimagasló momentumra volt azon határozat, melylyel a közgyűlés, egyel. érdemes elnökének indítványára, városunk igen tisztelt főispánját, bajsai Zákó Milán ő méltóságát egy-

hangúlag s nagy lelkesedéssel egyesületünk tiszteleti elnökének választotta, miről ő méltósága a közgyűlésből távirati úton értesítetett. A titkári, pénztárnoki s számvizsgálóbizottsági jelentések tudomásul vétettek. A titkári jelentés kinyomattatott s az összes hazai magyar közművelődési egyesületeknek, valamint a tiszteleti, örökös, alapító s rendes tagoknak megküldetett. A Magyar Dalkör még fenállt 120 kor. tartozásából 60 kor. leiratott, a még fenállt 60 kor. tartozás leírása felett a tek. közgyűlés ma lesz hivatva határozni. A gondozásunkra bizott, de elhasznált 360 kor. 24 fill. külön alapra a még hátralékos tartozásunk, 160 kor. 24 fill. visszatérített. A megejtett választásoknál titkárrá csekélységgem, ig. tanácsosokká: Bachmann Antal, Fa István, Faix B. Lipót, Feymann Gyula, Fritsch Fülöp, Geceer Béla, Dr. Gonda Mór, Graff J. Pál, Jablonszky Miklos, Karner János, Kiss Mór, Lengyel Vilmos, Lestnyánszky János, Molnár József, Péterfi Lajos, Dr. Radda Ignác, Szabó János, Tordai György, Vozáry János, Dr. Wittigslager Rezső, számvizsgálókká: Skersül János, Kovács György és Weiss Károly úrak lettek megválasztva. A megtartott ig. tanács ülésekben az összes beérkezett ügydarabok s tárgyak elintéztettek. A Millenáris 200 kor. ösztöndíjat Pauliny Vilma, a szabadkai tanítónéközpont IV. éves növendéke kapta meg. A folyó évre az ig. tanács a millenáris ösztöndíjra a pályázatot eddig nem írta ki, mert a tek. közgyűlés erre vonatkozó határozatát akarta bevárni. A magyar nyelvben kiváló előmenetelt felmutató tanulók megjutalmazására az idén, a tavalyi közgyűlés határozatából kifolyólag, nem lettek jutalomkönyvek rendelve. A múlt évben e célra 95 kor. 12 fill. lett kiadva.

A hazafias szellem ápolására egyesületünk a lefolyt évben is megtette, a tőle telhetőt. Részt vett október 6-án az aradi, vértanu halált szzenvedett 13 magyar hős emlékére az ág. hitv. evang. templomban megtartott gyásztiszteleten. Rendezte a testvér-egyesületekkel a márcz. 15-iki ünnepélyt, melynek tiszta övedelméből 100 kor. jutott a városunkban felállítandó honvédelmiék javára. A felső leányiskolát végzett szövedékek számára a téli hónapokban felolvasásokat s előadásokat rendezett. Sajnálattal kell constatalnom, hogy ezen előadások az idén nem voltak oly látogatottak mint a múlt években. Három előadás a hallgatók csekély száma miatt nem is volt megtartható. Nov. 9-től febr. 1-ig 11 felolvasás s előadás tartott, tehát hárommal több mint a múlt évben. Előadást tartottak: Dózsa Imre hetet (1. Gömörmezei képek. 2. A levegőről. 3—4. Az állatok szellemi élete. 5—6. A bálnáról. 7. Észak madár világa.) Cser Gyula egyet (A nyelvrokonságról), Péterfi Lajos egyet (Csokonay költészete — egyet a hallgatók csekély száma miatt nem tartott meg), Dr. Kiss Endréné egyet (Az indigó és mesterséges tápszerek), Sztodola Pál két előadását: a tűz és víz harca s a magyar szt. korona története a hallgatóság csekély száma miatt nem tarthatta meg. Igen örvendetes benyomást keltett azon körülmény, hogy egy lelkes honiány Dr. Kiss Endréné is az előadók kis csoportjához csatlakozott. Vajha művelt magyar hölgyeink közül többen is sorokoznának közénk s segítenének a magyarosodás s magyar szellem terjesztésében!

Egyesületünk igazgatósága, a midőn tudomására jutott, hogy a vallás s közokt. minster elrendelte, hogy az áll. elemi iskolákban a német, illetve szerb nyelv hetenkint s osztályonként 5—5 órában tanítassék, megbizta egyletünk igazgatóját, Dózsa Imrét, hogy szerezzen be a kir. tanfelügyelőségi kirendeltség vezetőjénél részletes információt, hogy esetleg felsőbb helyen lépést tehessen a magyar anyanyelvű tanulók érdekében, mert egyletünk ig. tanácsa sérelmesnek találta a minster azon rendelkezését, hogy m. kir. áll. iskolákban magyar anyanyelvű gyermekek idegen nyelv tanulására köteleztetnek. Egyletünk igazgatója eljárta ez ügyben a tanf. kirendeltség vezetőjénél s küldetéséről az ig. tanácsnak be is számolt. Miután a tanf. kirendeltség vezetője egyel. igazgatóját részletesen informálta, s ez viszont az ig. tanácsot, ennek folytán az ig. tanács meggyőződött, hogy részéről egyedlőre nincs szükség semmiféle actióra, a tárgy felett napirendre tért annál is inkább mert a tanf. kirendeltség vezetőjének felvilágosítása megnyugtató volt.

Az igazg. tanács egyik főgondját, mint már kezdetben említettem a városunkban lévő hazafias magyar egyesületek egyesítése képezte. A közel 2 éve pihenő tárgyalások fonalát egyesületünk ismét felvette s az egyesületek által kiküldött bizottsági tagokat egybehívta. Az egyesülés ügyében több ülést tartott, melyen az egyletünk I. igazgatója, Dózsa Imre által összeállított alapszabálytervezetet letárgyalta s az egyesületek kiküldöttjének óhajtása

szert módosította. Az ilyképen módosított alapszabályok átdolgozva készen vannak s így nem sokára az egyesülni akaró egyesületek közgyűlései elé kerülnek s ha az egyesületek nem fognak mereven ragaszkodni kívánalmaikhoz, úgy bizonyosan már legközelebb egyesülve látandjuk a három együletet, mint egy erős, hatalmas magyar egyesületet.

A népkönyvtárt a tél folyamán Randl Ferencz úrtól az ig. tanács megbízása folytán átvettem. A könyvtár az érdeklődők számára vasárnap délutánonként rendelkezésre állott. Egyelőre még csekély mértékben lett igénybe véve, mi főleg azon közülménynek tudható be, hogy a könyvtár a legtávolabb eső iskolahelyiségben van elhelyezve. Cél szerű volna a könyvtárt másik, a város központjában lévő iskolában elhelyezni.

A könyvtárban a jegyzék szerint van 793 mű 841 kötetben 1620 kor. 80 fillér értékben, melyből a főkönyvtárakban ki van adva é. p.

Antalfalván	48 mű 49 kötetben	75 kor. 20 fill. érték.
Dolován	67 " 68 "	108 " " "
Homoliceon	61 " 63 "	101 " " "
Lajosfalván	60 " 60 "	97 " 40 " "
Sándorégyháza	63 " 63 "	104 " 60 " "
Starosován	54 " 58 "	100 " 80 " "
Tor.-Vásárhelyen	57 " 60 "	101 " 20 " "
Pancsován az anyakönyvtárban	383 " 420 "	932 " 60 " "
Összesen	793 " 841 "	1620 " 80 " "
Ebből elvesztett pancsovai könyvtárból	39 " 41 "	95 " 20 " "

Van tehát tényleg 754 mű 800 kötet 1525 kor. 60 fill. érték.

Az ig. tanács az elveszett könyvek leírását javasolja.

Egyesületünk igazgatósága átirta a város tanácsához, hogy az egyesület által IV. Béla emlékére a város falában elhelyezett emléktáblát elfedő hirdetési tábla távolítsák el, mely kérésünket a városi tanács szívesen teljesítette. A törvénzközpület falában elhelyezett, Szt. László-dicső-haditettét megörökítő emléktáblát hirdetések ragasztásával ékeltelítették el. Ennek betiltása miatt a városi rendőrkapitánysághoz fordultunk, s az a legnagyobb készséggel tett eleget megkeresésünknek, s az emléktábla beragasztását szigorúan betiltotta.

Tekintettel azon körülményre, hogy ezen egyesületünk által s egyesületünk költségén 1887-ben elhelyezett emléktáblákat az idő viszontagságai már igen megviselték, s a feliratról az aranyozás lekopott, úgy, hogy a szöveg már alig olvasható, az ig. tanács átiratban megkereste a városi tanácsot, hogy ezen emléktáblákat a város költségén, miut a mely ezen emléktáblákat gondozásába átvette, szíveskedne renováltatni. Pillanatig sem kételkedem, hogy városunk hazafias tanácsa ezen kérelmünket ne teljesítene!

Az elmúlt év folyamán távirati úton üdvözlöttük egyesületünk védnökét, Gromon Dezső ő exellentiaját az új év alkalmából s neve napján. Újévkor egyesületünk elnökségéből álló küldöttség tisztelt egyt. tiszteleti elnökénél, Zakó Milán főispán úr ő méltóságánál. Egy múlt évi határozat alapján Dózsa Imre igazgató vezetése alatt nagyobb küldöttség vett búcsút városunk volt főispánjától, zombori Rónay Jenő ő méltóságától, mint távozó főispántól.

Új évi üdvözlések megváltása ezimén 58 kor. folyt be egyesületünk pénztárába. A beérkezett s elintézett ügydarabok száma 65 darab.

Egyesültünk ig. tanácsa Teschler Máriának, ki a hódmezővásárhelyi óvónőképző I. osztályát végzi, tekintettel azon körülményre, hogy nevezett az itteni f. leányiskolának kitűnő-tanulója volt s most is kitűnően tanul, s hogy elhalt édes atyja, ki néptanító volt, mindig hazafias szellemben működött, ápril, május jún hónapokra havi 14 kor. rendkívüli segélyt szavazott meg. — Új tagot ez évben csak egyet nyertünk s így egyesületünk tagjainak száma jelenleg:

tiszteletbeli tag	3
örökös "	20
alapító "	88
rendes "	58
Összesen	169

Jelentésem kiegészítő részeként még pénztárunk múlt évi állapotát van szerencsém a zárószámadások alapján feltüntetni.

Bevétel:

1. Múlt évi maradvány	210 kor. 42 fill
2. Alaptőkék kamatai	379 " 10 "
3. Pancsova város adománya	200 " — "
4. Tagdíjak	176 " — "
5. Új évi üdvözlések megváltása	58 " — "
Összesen	1023 " 52 "

Kiadás:

1. Millenáris ösztöndíjra	200 kor. — fill.
2. Jutalomkönyvekre	95 " 12 "
3. Titkári kezelési költségekre (Póstdíjak)	20 " — "
4. Egyleti szolgáló díjazására	120 " — "
5. Tanfolyam költségei	50 " 50 "
6. Nyomatványokra	30 " 22 "
7. Különalap vizsátérítésére	160 " 24 "
8. Segélyezésekre	28 " — "
Összesen	704 " 08 "

Levonva a kiadást a bevételből, marad 319 kor 44 fill. pénztári felesleg. Az egylet törzsvagyona jelenleg 7805 kor. 52 fill. takarékpénztári betétekben, melyben hozzáadva a 360 kor. 24 fill. különalapot van az egyesületnek 8505 kor. 20 fill. vagyona.

Tek. Közgyűlés! Jelentésem végére érve, bátorodom indítványozni, hogy mondjon köszönetet, a tanfolyamon előadásokat tartott úrnőnek s úrnaknak

szíves fáradságukért, Martin Imre a f. ker. s polg. iskola igazgatójának a terelemek a felolvasórokra való átengedéseért, a Társaskörnek, mert mindenkor szívesen megengedte, hogy helyiségében tarthattuk üléseinket, s a hazafias helyi sajtónak, mely bennünket, mindig készségesen támogat, s bizza meg az egyt. igazgatóságát, hogy nevezetteknek a közgyűlés közönetét kellő alakban tudomásukra hozza.

Kérem j-lentésem szíves tudomásul vételét.

Pancsován, 1902. május hó 19-én.

Iskolai ünnepek.

A pancsovai állami főgymnasiumban.

A pancsovai állami főgymnasium ifjúsági önképző- és szavalóköre 1902. évi június hó 8-án a tornacsarnokban megtartandó záró-ünnepélyének tárgysorozata a következő:

- 1) **Himnusz**, Kölcsey-Erkeltől. Énekl az ifjúság.
- 2) **Pro rege nostro**, Latkóczy Mihálytól. Szavalja Gebhardt Fülöp VII. oszt. tanuló.
- 3) **Magyar dalok**, egyveleg összeválogatva Szűcs Ferencztől. Hegedűn játszzák Kiss Kálmán I., Jablonszky Zoltán, Péterfi Jenő, Zilahi László II., első fuvolán Sepsei Mihály V., második fuvolán Georgievits István IV. oszt. tanulók. Zongorán kiséri Kolossváry László VII. oszt. tanuló.
- 4) **Magyar királyhimnusz**, Jókai-Erkeltől. Énekl az ifjúság.
- 5) **Bánk bán monológia**, Katona Józseftől. Szavalja Decsermics Radivoj VII. oszt. tanuló.
- 6) **Quintetto**, zene egyveleg Mozarttól, Hofmann R.-tól, Häusler J.-tól, Laub K. és Grémontól. Zongorára négykézre átirta Häusler János. — Hegedűn játszzák Lunz Károly VII., Goldberger Ede III., Fischer Sándor II., mely hegedűn Christian Radó VI. oszt., gordonkán Schwalm Rikárd VI., kisdobon Goldgruber Miklós III., zongorán Kolossváry László és Popovics Milán VII. oszt. tanulók; végre N. N. egy 120 éves billentyűs fa fuvóhangszeren (Klappen-Cornet) játszik, a mely hangszeren 1833-ban tízéves korában már szólókat játszott.
- 7) **Viharban**, Dürer Gyulától. Énekl az ifjúság.
- 8) **A vén cigány**. Melodráma, szövegét írta Farkas Imre, zenéjét Farkas Lajos. Szavalja Blau Dávid maturans, zongorán kíséri Lazárevics Milán VII. oszt. tanuló.
- 9) **Magyar népdalok**. Énekl az ifjúság.
- 10) **A furfangos csizmadia**. Pósa Lajostól. Szavalja Ignátov Milorád maturans.
- 11) **Népiduló** az „Erzsébet” című dalműből Erkel Ferencztől. — Hegedűn játszzák Boskovics Sebő, Kiss Kálmán, Strausser Artúr, Wellisz Ferencz I., Jablonszky Zoltán, Péterfi Jenő, Zilahi László II., első fuvolán Sepsei Mihály V., második fuvolán Georgievits István IV. oszt. tanulók. Zongorán kiséri Lazárevics Milán VII. oszt. tanuló.
- 12) **Olasz népdal**. Énekl az ifjúság.
- 13) **Az orr**. Monolog Petyrdy Sándortól. Szavalja Kolossváry László VII. oszt. tanuló.
- 14) **Egyveleg magyar dalokból**, Csermák J.-tól, Reményi E.-tól, Döcztől, Haydn J.-tól, Mery B.-tól és Erdélyi J.-tól. Zongorára négykézre átirta Häusler János. — Ugyanazok a tanulók játszzák, a kik a 6) alatti darabot. Befejezik a „Percel induló”-val, a melylyel 1848-ban a honvédsereg Pancsovára bevonult.
- 15) A jutalomkönyvek kiosztása.
- 16) **Hunyadi induló**. Erkel Ferencztől. Énekl az ifjúság.

Kezdeté délután pontban 5 órakor.

Az ifjúsági ünnepélyre a t. cz. szülőket és az ifjúság barátait tisztelettel meghívja a főgymnasiumi ifjúság.

A pancsovai állami polg. és f. keresk. iskolában.

Az állami polgári és felső kereskedelmi iskola f. é. június 8-án tartandó ünnepélyének műsora:

1. Hymnus, énekl a polg. isk. ifjúság.
2. Hazafias eszmény, Dalmady Győzöttől; szavalja: Bódi Ferencz, polg. isk. III. oszt. tanuló.
3. Bersagliere induló, Richter Antal úr szíves közreműködésével előadják: Papas Zoltán, Philippovics Győző, Wrany Ármín felső keresk. isk. közép- oszt., Deutsch Zsigmond és Werner Nándor polg. isk. tanulók.
4. A ledolt szobor, Petőfi Sándortól; szavalja: Dimics Dóme felső keresk. isk. közép- oszt. tanuló.
5. Alkalmi beszéd, tartja Puskás Sándor felső keresk. isk. közép- oszt. tan.
6. Király-hymnus, énekl a felső keresk. isk. tanulók énekara.
7. A hon helyreállítója, Garay Jánostól; szavalja: Balog Antal polg. isk. IV. oszt. tan.
8. Hegedű quartette, Hajdu J.-tól; előadják: Richter Rzső, Werner Nándor polg. isk., Papas Zoltán, Wrany Ármín és Weingoldner Albert felső keresk. isk. tanulók.
9. A volapük, víg monolog; szavalja: Filipovics Sándor felső keresk. isk. felső oszt. tan.
10. Rachel siralma, melodráma Arany Jánostól; zenéjét szerette Kapi Gyula; szavalja: Skarba Andor felső keresk. isk. közép- oszt. tan., zongorán kiséri Raniszavlevics Raniszlav felső keresk. isk. első oszt. tanuló.

11. Szondi két apródja, Arany Jánostól; szavalja: Scheibner Aladar felső keresk. isk. közép- oszt. tanuló.

12. Szózat, énekl a polg. isk. ifjúság. Az ünnepély d. e. 11 órakor kezdődik, melyre a szülők és tanúgy-barátok tisztelettel meghívotnak. Az ünnepély a tornacsarnokban lesz.

Pályázat ösztöndíjra.

A „Pancsovai Gromon Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület” 200 koronás „Milleniumi ösztöndíj”-ára pályázatot hirdet.

Folyamodhatnak érte oly magasabb rangú, magyar tanúlvú tanintézetek látogatói, kiknek apja, vagy anyja Pancsova városában, Hertelendytalva, Sándorégyháza és Székely-Keve telepés községekben, Almás, Glogon, Franzfeld, Czrepjka, T. Vásárhely, R. Ujfalu, Dolova, Sztarosova, Homolicez, Beresztócz, Bárányos és Boreca községekben nyilvános iskolánál működik, vagy működött.

Az igazgató-tanács-hoz június 30-áig benyújtandó kérvényekhez vagyoni és iskolai bizonyítvány csatolandó.

Pancsován, 1902. évi május hó 25-én.

Az igazgatóság.

H I R E K.

Személyi hír. Városunk főispánja, Zakó Milán két heti tartozkodásra Olaszországba utazott. Június 16-án érkezik vissza körútkba.

Rendkívüli közgyűlést tart Pancsova th. város törvényhatósági bizottsága június hó 3-án d. u. 3 órakor a városi székház nagytermében, melynek tárgyai: 1. előterjesztés Ó Felsége ittletének 50 éves évfordulója alkalmával július 17-én rendezendő ünnepségek tárgyában; 2. a Klostrom- és Iskola-utca kikövezése tárgyában tanácsi előterjesztés.

Hittani vizsgák. Az áll. el. iskolák róm.-kath. vallású növendékeinek hittani vizsgája a jövő pénteken, június 13-án lesz, megtartatva. A belvárosi és felsővárosi iskolák tanulói délelőt, az alsóvárosiak pedig délután vizsgáznak az illető osztályok tantermében. A vizsgákon Zablár starosovai — esperes-plébános fog elnökölni. — Az ág. ev. hitvallású tanulók hittani vizsgája most szerdán, június 3-án lesz megtartva a starosovai uti imaházban. Az összes elmi iskolás gyermekek hittani vizsgája d. e. 9 órakor, a gymnazisták-é d. u. 2 órakor, az áll. polg. és felső kereskedelmi iskola és áll. felső leányiskola növendékei vizsgája d. u. 4 órakor kezdődik. Az ág. ev. hittani vizsgákon Paulini Sámuel körlelkész fog elnökölni.

Tiszteletbeli tag. A „Pancsovai Népkönyha Egyesület” közgyűlése Jablonszky Miklós nyugd. főszolgabíró, az egyesület sok éven át volt elnökét egyhangulag tiszteletbeli tagjaul választotta.

Jótékonyág. Sztrilics József úrnő a Népkönyha Egyesületnek 10 koronát adományozott, mely nemeslelkű áldozatkészségért halás köszönetet mond ez úton az egyesület elnöksége.

Tiszti czelölvészlet. Házi honvédszólajunk derék tisztikara mult hó 28-án a katanai lövöldében czelölvészletet rendezett, melyre polgárságunk előkelősége is hivatalos volt. Az első díjat Gőrgyey Lajos hadnagy, a másodikat Bánhid János hadnagy, a harmadikat Ivacsokovics Milán nyerte el. A czelölvészlet fénys vacsorával végződött.

Virágbarátok! A „Flóra” virágtrágya-kivonat használatá bamulatos halással van a virágok fejlődése, színpompája és illatára. Postán bermentve küldi 1, 2^{1/2} és 4 korona ellenében Waltersdorfer Pál drogusita, Budapest, VII., Kerepesi-ut 8.

A Népkönyha Egyesület mult vasárnap tartott közgyűléséről szóló tudósítást, előre nem látott akadályokmiatt, csak a jövő számban hozhatjuk.

Közgyűlés. A Gromon Dezső m. nyelv-terjesztő egyesület mult vasárnap tartotta Mattanovich Adolf elnöklete alatt évi rendes közgyűlést, melyen a tagok elég szép számban vettek részt. Mattanovich A. elnök a megjelenteket szívélyesen üdvözlölvén, constatálja, hogy a közgyűlés határozatképes s megnyitja a gyűlést. A titkári s pénztárnoki jelentés, melyet mai számunkban egész terjedelmében közlünk, tudomásul vétettek s a pénztárnoknak a számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény megadatott. Az igazg. tanács által egybeállított költségvettés 1109 kor. 44 fill. bevétellel s 620 kor. kiadással elfogadtatott. A Társaskör kérvényének, mely szerint a Társaskör a Gromon Dezső egylet 8000 kor. tőkétjé hazvétele 5% kamat mellett, II. helyer leendő betáblázásra kölcsön kéri, hely adatott, s az igazgató tanács meghatalmaztatott a 7805 kor. alaptőkét 8000 kor. kiegészítés s ezen ügyben eljárni. A magyar színészet támogatására, ha az városunkban fog működni, 100 kor. segélyt szavazott meg a közgyűlés oly feltétellel, hogy a színigazgató köteles lesz ezen összeg erejéig az egyesületnek színházi jegyeket adni, melyek itt lakó szegény magyarok között lesznek elosztva, hogy így ezeknek is legyen alkalmuk magyar színi előadásokban gyönyörködni. Az egyesület „népkönyvtárból” elveszett 41 kötet könyv leiratui rendelkezett. A millenaris, 200 koronás ösztöndíj-pályázat kiiratni határozatott. A „Magyar Dalkörnek” még fenállott 60 kor. tartozása leiratott.

A közgyűlés az igazgatóságot felhatalmazta, hogy adjon be az egyesület nevében a kormányhoz kérvényt az egyesület „népkönyvtárának” segélyezése tárgyában. A megjelített igazgatótanácsosi tagok választásánál egyhangulag újra megválasztattak:

Bachmann Antal, Fa István, Faix B. Lipót, Feymann Gyula lov., Fritsch Fulop, Gecser Béla, Gonda Mór dr., Graff J. Pál, Karner János, Kiss Mór, Lengyel Vilmos, Lestyánszky János, Molnár József, Péterfi Lajos, Radda Ignác dr., Szabó János, Tordai György, Vozáry János, Wittigschlager Rezső dr., Sido Domokos. Miután közgyűlés a továbbképző tanfolyamon előadásokat tartott úrnök és uraknak fáradságukért a hazafias helyi sajtónak szíves támogatásáért, Martin Imre felső ker. s polg. iskolai igazgatónak egy tanterem átengedését a tovább képzőtanfolyam céljaira, Christian Antal, egy. alelnök indítványára Dózsa Imre I. igazgatónak, Szodola Pál titkárnak s Reich Gábor pénztárnoknak kitaratásokért s az egyetel érdekében tanusított munkásságok s ügybuzgóságokért s végre köszönetet szavazott, a közgyűlés véget ért.

Vizsgarend és vizsgabiztosok. A keresk. s iparosinas iskolákban a felügyelőbizottság a következő sorrendben határozta el a vizsgáknak a megtartását: június 17-én, kedden iparosinasiskola magy. nóm. előkészítő A-B oszt. s a II. és III. osztály; 18-án szerdán a keresk. inas iskola összes osztálya s 19-én, csütörtökön az iparosinas iskola magy.-szerb. előkészítő A-B és I. A és B osztályai. Vizsgabiztosokul kiküldte keddre: Wittigschlager Károly, Fodor József, Lázár Alajos, szerdára: Stojics János, Nador Gyula s Lestyánszky János, csütörtökre: Mutavics György, Obradovics Stojko és Bulgács Lőrincz bizottsági-tagokat.

Tűz. Szerdán éjjel éjfélkor Dunajtsik Fülöp Jenő herceg és Losonczy utca sarkán levő házában tűz támadt, melynek egy fészker esett áldozatul. Szerencse, hogy az udvaron több nagy hordó teli vízzel volt mellyel a lakók és szomszédok lokalizálhatták a tüzet, mert tűzoltóink meglehetősen későn és akkor is majdnem víznélkül jelentek meg a tűzvész színhelyén. Hanem azért fújtak a kürtösök a tűz elfojtása után körülbelül 1 órával később is még mindig. Miért kérdezzék meg őket a rendőrség.

Öngyilkos-jelölt. Szumecz Imre szabadkai illetőségű és az itteni gázgyárnál alkalmazásban levő lakatos pénteken éjjel öngyilkossági kísérletet követett el. Éjjel haza jöve a gyártelep egyik üresen álló lakásába ment a gázvezeték csövét lecsavarta és egy szekrény tetéjére állva úgy lehetett be a kiömlő légszusz. A mérges légmen elkábitotta mire magas állványáról leesett a szoba padlóján álló üvegek közé és ott mozdulatlanul fekvé és marad. Reggel vették észre kétségbeesett tettét. Az élesztési kísérletek sikeresek voltak és az életuntnak, kit állítólag szüleitől érkezett levél vitt ezen tette, már semmi baja sincsen, miután azonban elősen hangzattata hogy mégis elemészté magát, tegnap délután haza tolonczolták.

Felügyelőbizottsági ülés. A kereskedő- s iparosinas iskolák felügyelőbizottsága múlt hétfőn ülést tartott, melyen a minister leiratát az inasiskolák kiadásainak leszállítása tárgyában, azzal vette tudomásul, hogy fölír a miniszternek, hogy ez nem csak le nem szállítható, hanem kéri a minisztert a tanítók tiszteletdíját, melyet a minister az államosításakor minden ok nélkül leszállított, ismét emelje fel; a tantestületnek ez ügyben hozott határozatát helyesli, s megbizja az elnökséget, hogy ha a tantestület ezen kérvényét beadja, a felügyelőbizottság ajánlásával, köllőleg indokolja terjeszse fel a miniszterhez. A minister leirata, hogy az inasiskolák ez évi kiadásainak fedezésére saját tárczája terhére pótlólag még 2000 kor. s az orsz. iparalapról 1000 koronát engedélyezett s utalványozott, tudomásul vétetett s az elnök megbízottat a pénzt felvenni. Gecser Béla igazgató jelentését, hogy egy kovács mestert, ki inasát a nehéz munkában naponként 20—21 órát foglalkoztatja s nyomorultul táplálja, s nyitott kukoricza görében hálátja, s eltűri, hogy a segédje a szegény, sanyargatott inast, ha a munkánál elszundikál, tüzes vasal égesse, feljelentette a rendőrségnél s miután a dolgot a mester beismerte, az úgy a fenyítőbíróshoz tétetett át borzadva hallgatta s az igazgató eljárását helyeselve tudomásul vette. Tekintettel azon körülményre, hogy az inas felvétel s felszabadítás egész éven át divik s ebből sok rüdetlenség keletkezik, elhatározta a felügyelőbizottság az I. fokú iparhatóságot s ipartestületet megkeresni, hatnának oda a kereskedők s iparosok között, hogy inasikat mindig a mindennapi iskolai vizsgák után (júli—aug. hónapokban) vegyék fel s csak a tanév végén szabadítsák fel, hogy így az inasoknak alkalmuk legyen a tanévet bevégezni. Dr. Marjanovics Pál jelenti, hogy ő a ker.-inas iskolák összes osztályait ismételen meglátogatta s ott rendet s igen szép előmenetelt tapasztalt, úgy hogy reá valóságos élvezet volt az otlétel, a mely eredményért őszinte elismerését fejezik a tantestületnek. Ugyanily értelemben referál Fodor József az iparosinas iskolákban tett tapasztalatairól. Egyet azonban sajnosan tapasztalt s ez az, hogy a pékmesterek s hentesek az éjjeli s nappali munkában annyira igénybe veszik inasikat, hogy azok az egész tanítási idő alatt alszanak, mert alvára naponként csak 3—4 óra idejük van. A felügyelőbizottság ezen jelentés alapján átír az I. fokú iparhatóságnak, hogy a fejlődésben levő ifjúk ily embertelen módon való elcsigázása beszüntetessék. Igazgató kérelmére a bizottság elhatározta újra előterjesztést tenni a miniszterhez egy igazgatói iroda berletére s berendezésére szükséges összeg engedélyezése tárgyában. A keresk.- s iparosiskolában a vizsgák megtartására a felügy. bizottság június hó 17., 18. és 19. napjait tűzte ki, melyre az ipartestület s a felügybizottság összes tagjai meghívatnak.

Szövetkezeteink dícsereje: Gerster Miklós, magy. kir. iparfelügyelő, a kiadó szövetkezetekről legutóbb megjelent értekezletében, többek közt a

következőket írja: Az Országos Központi Hitel-szövetkezet kötelékében, hozzáértő vezetés mellett, kiadó rendszerrel működő több kézműves szövetkezet csak kettőt említek: a budapesti szabók termelőszövetkezte és a temesvári iparosok szövetkezte. rohamosan fokozódó termelésükkel a kiadó szövetkezeti rendszernek nem problematikus voltát, hanem ép ellenkezően életrevalóságát bizonyítják.

Álmos ügynökség. A dunagőzhajózási társulat pancsovai ügynökségénél tapasztalható mulasztások és rendtelenségek ellen gyakran elhangzó panaszok tegnap egygyel szaporodtak. A hajnal induló helyi hajóhoz érkező utasok teljesen elárvulva találták az ügynökségi irodákat. A hajó indulásra készen állott, jegyet azonban még sem lehetett váltani és így az utasok izgatottan jegyek nélkül voltak kénytelenek bezállani. Felhívjuk az igazgatóságot, hogy a pancsovai álmos ügynökségre több figyelemmel legyen, az utazó közönség érdekében.

Ingyen díszmű ajándék. Aki e czímet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebből, Budapestről kél szárnyra e hir. A PESTI NAPLÓ Magyarországnak e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lpi meg vele karácsonyra alvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — u gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becses biró művet — melynek az Athenaem kiadásában megjelent 90 koronába kerül — Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékol megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, nagyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

Borkiállítás Pozsonban. A Pozsonyi Országos Mezőgazdasági Kiállítás keretében borkiállítás is lesz megtartva, mely iránt országszerzte igen nagy érdeklődés mutatkozik. Ismeretes, hogy hazánkban a borkereskedelem már néhány év óta pang, s így az utolsó évek termése még nagy részben eladatlan. Azért is termelőinknek minden alkalmat meg kell ragadniok, hogy boraikra a közfigyelmet felkeltsek, mert úgy külföldön, mint hazánkban a fogyasztó közönség egészen tájékozatlan felújított szőlőink termőképessége és boraik minősége fölül. Kiváló alkalom kínálkozik a pozsonyi kiállításon a borok bemutatására azért is, mert gondoskodva lesz arról, hogy a kiállításra érdemesített összes borok poharankint kiméressenek, s így a kiállítást látogató közönségnek módjában leend a borok jóságáról izelés útján meggyőződést szerezni. A borkiállítás bejelentésének határideje június 1-én jár le. Bejelentési ivot küld és részletes felvilágosítást ad dr. Drucker Jenő, csoportbizos. (Budapest, IX., Üllői-út, Köztelek.)

Nyilttér*)

Zavarok az anyagelválasnál

képezik eredetét ezérfele betegségek, és ezen általános elismert tapasztalat mellett valóban megfoghatatlan, mily közönytől viseltetik az abban szenvedő kulturművek nagy része alap-bajjal szemben, melynek megszüntetése az egészség megővésének első és legfontosabb feltételét képezi. Egy üveg Rohitschli „Tempelforrás” a naponkénti borral vegyítve, ily bajokat az életmód befolyásolása nélkül mindig sikeresen meggyógyít és így más ily rendeltetésű szerrel szemben enyhe és feltűnést nem keltő hatása miatt határozottan előnyben részesítendő.

Raktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél, Budapest, Báthory-ut. 8.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség. 20-6

Hirdetések.

2569. szám Panosvai főszoigabiróságtól. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött hertelendyfalvai községi bábai állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmasok vannak egybekötve és pedig: Évi fizetés 100 korona és minden szülésnél látogatási díj 2 korona.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei szabályrendeletben előirt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítványal felszerelt kérvényüket 1902. évi június hó 14-ig alólírott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi május hó 22-én.

Dr. Gyertyánffy,

2-2 főszoigabiró.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Erzségségügyi hatóság ilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedel mi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhözést és meggyógyítja még a régebb keletű llyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitünő torokgyuladással, rekedtségénél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepi gyorsan gyógyít gyomorgöresöket, köllikát és gyomorszakatást. 5.) Enyhíthatású hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitünően szolgál fogfájásnál, od. az fogak, szájröhdadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból erdő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint csodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörésnél, szemölcs, egési sebek, elfagyott tagok, rüh, var és kiütéseknél, megszünteti a főfajást, zúgást, szakgatást, közszyvnyt, fűlfajást stb. **Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apácza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarország bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részfizetés teljesítése esetén eszközöltetik.

Miert szerneved ön? mikor biztos gyógyulásra nyujt kilátást ezen szer bármínő sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

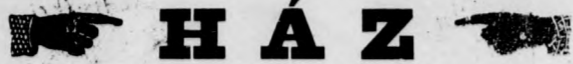
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcsét

használjuk, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül áll. A valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: a gyermekágyasoknál jelentkező mellgyuladással, a tejfolyás elrekedésénél, melkemenyedésnél, orrbetegségeknél, mindennemű régi bajoknál, felrohadott lábak és lábzsáknál, sebeknél, sőfolysáknál, dagadt lábaknál sőt csontszáznál is; ütött-, szúrt-, lött-, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- mős, karbonulus, ugránvész, sőt raknál is; ujjkukac, körömdaganat, tályog, feltört ábak, mindennemű egési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő sebek, nyaklaganatok, vérdaganatok, fűldaganatok, és gyermekek ázott sebeiénél stb. Széküldés csakis az összeg előretalványozása után történik. 2 tégely ára portóval, szállítólérellel és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Köszöneteket eredeti példányokban nagy számban állanak közböt-kinttára.** Óva minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pragrada” czégre kell bejegyezni lenni. Ezen két, gyógyhatásában felülmulthatatlan szer nincs soha a'vétele a megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatósabb; nem szenvednek sem a hídőség sem a forróság behatása alatt, ennélfogva bármily évszakban széküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig, javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segédjének igénybevételéig. Természetesen mellőzni pótszernek használatát, — melyekért csak ezúttalant, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, oltó és megbízható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ártalmatlan, világszerzte ismeretes szernek, minden családnál bármely esetleges előfordulásnál készletben kellene lenniök. A hol ezen szernek nem volnaok kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító védjegyek eliat, a onnét legcélszerűbb direkt rendelni a következő czímzésse:

An Apotheke Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Központi raktár Budapestben Török J. gyógyszerárában, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárában és Bécsben Brady C. gyógyszerárában.

A Laudon-uteza 3 szám

alatt a város közepén fekvő

ügyszintén 12 hold föld eladó.

Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál

Schljivovački,

tisztviselő-üzvegyéni.

Az állat-praepratumok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajának kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

Budapest, 1900: Állami érem.

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete.

BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettnek: szebben, jobban olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:

MADARAK:

Egérnagysága . . . 0.80-1 ft	Pintynagysága . . . 0.80-1 ft
Menyét . . . 2 "	Galamb . . . 2 "
Nyest . . . 5 "	Erdői bagoly . . . 3 "
Róka . . . 9 "	Nagy sulyk (Uhu) . . . 6 "
Vaddisznófej . . . 15-20 "	Sas (nagy) . . . 12 "
Szarvasfej . . . 35-30 "	Keselyű . . . 12 "
Siketfajlakas dűrgős helyzetben ágon faldiszul . . . 10 "	Nyir . . . 7 "
Nyir . . . erdő részletet utánzó állv. . . 7 "	Siketfajl fej és fark faragott tablettán . . . 5 "
Nyir . . . 4 "	Nyir . . . 4 "

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati trophék, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szobadíszek, madarak, mint faldiszek, emlősbőrök topicheknek természetűen utánzótt feljellek. **Óz, szarvas, agancsok** mondírozása tablettákra, levett agancsok koponyautánzatokra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számíttatik.

Az intézet kitömési czélra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, fajlakasokat, uhu és tuzókat, Medvét és medve-bocot, hiúz, vadmacskát, vidrát, farkast, E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árrakkal lesznek fizetve.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elveszített erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodáorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jeizett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezeles czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerka. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Valódi magyarádi
FEHÉR BORT
lefejtve üvegben
literenkint 30 kr.
Kapható:
Balassa Gyula
borkereskedésében, Pancsován.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, amely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényél, csúznál és meghűléseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX **P A R I S 1889**

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógén, Kőszőrűkészülék, „Daisy” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és kévek-tőfonal, gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN Évi termelés **BUDAPEST,** igazgató, 302,000 gép V. ker., Váci-ut 30. sz.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin Társulat kiadása
MAGYAR REMEKIRÓK
A magyar irodalom főbb művei.

Ezekon kívül benn lesznek a MAGYAR REMEKIRÓK könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, K. s. ut. Lajos, Madách Imre, Mikos Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr.; Teleki László gr.; Zrínyi Miklós, Népész Lya, Népballadák, Kuruczoköltészet

Csakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKIROK gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szilágyi Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomhatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIROK MEGRENDELŐINEK.

Szakszere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára a Magyar Remekírók-éval azonos díszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedül teljes magyar Shakspeare, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak.

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félvekenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspeare színműveivel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelő-lap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a MAGYAR REMEKIROK kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A MAGYAR REMEKIROK kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a **Réval Testvérek I. odalmi Intézet Részevny-társ.-tól Budapest VIII. Üllői-ut 18.**

a) A „Magyar Remekírók” 5 kötetben 220 kor.-ért, félvekenként 20 koronánál többet.
b) A „Magyar Remekírók” 6 kötetben 240 koronáért, félvekenként 20 koronánál többet.
c) A „Magyar Remekírók” 6 kötetben 240 koronáért, félvekenként 4 koronás havi részletben.
d) A „Magyar Remekírók” 6 kötetben 240 koronáért, félvekenként 3 koronás havi részletben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félvekenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődően minden hó 1-én Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részevny-társaság penztáránál Budapestben Budapesti utca 18. szám alatt megvásárolhatók. A részletek ha nem tartás esetén a folytatások költék a részletek pótlá áig visszatartatják; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portokölt-ég hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetén a részletekkel közzeszmény megszűnik és az egész mű vételára esedékesé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet: _____
Név és állás: _____
Olvasható aláírást kérünk.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acéltöltésű-ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: **SINGER és PALMER, Temesvár.**

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula. Nyom. Wittigslager C.-nál Pancsován